

Ιδιωτική Ελληνική Σχολή ΦΟΡΟΥΜ
Λεωφόρος Λεμεσού 290 - Νήσου 2571,
Λευκωσία Τ.Θ. 11110, 2551 Δάλι, Λευκωσία, Κύπρος
τ: +357 22455800 • φ: +357 22455805

www.forum.ac.cy

Ημερομηνία: 2 Απριλίου 2013
Διάρκεια: 1 ώρα

Βαθμός: .....

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

ΜΕΡΟΣ Β΄ - ΜΕΡΟΣ Γ΄

Όνοματεπώνυμο: .....

Διάρκεια εξέτασης: 1 ώρα

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από δύο (2) μέρη και έντεκα (11) σελίδες.

Οδηγίες:

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού (τίπεξ).

Να γράψετε μόνο με μπλε ή μαύρο μελάνι.

Η τελευταία σελίδα (11) μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πρόχειρη.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΑΓΝΩΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

(20 μονάδες)

Αφού μελετήσετε προσεκτικά το πιο κάτω κείμενο, να απαντήσετε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις.

«Ο Κωνσταντής»

Η αγωνία για το μέλλον των σημερινών παιδιών και η κοινωνική ευαισθητοποίηση είναι τα κυρίαρχα χαρακτηριστικά του έργου της Λίτσας Ψαραύτη. Στο διήγημα, ο ήρωας, ένα Αλβανάκι που αγωνίζεται για το ψωμί του στα φανάρια των δρόμων, βρίσκει στοργή και αγάπη στο πρόσωπο μιας μοναχικής γυναίκας.

Μόλις το φανάρι γινόταν πράσινο και τ' αυτοκίνητα χιμούσαν, το παιδί έτρεχε στον κάθετο δρόμο. Πλησίαζε το τζάμι του οδηγού με την πραμάτεια* στα χέρια του, χαρτομάντιλα, σαπούνια, στιλό, η κυρία Δέσποινα δεν μπορούσε να διακρίνει τι πουλούσε το παιδί, η απόσταση από τη διασταύρωση των φαναριών ως το ισόγειο διαμέρισμά της ήταν αρκετή. Μερικοί οδηγοί άνοιγαν το παράθυρο και του 'διναν το καπιτί τους κι αμέσως έκλειναν το τζάμι βιαστικά για να γλιτώσουν από την ενοχλητική παρουσία του αγοριού παρά για ν' αποφύγουν τη σιγανή βροχή που έπεφτε από το πρωί.

Το παιδί κοιτούσε λαίμαργα τις σακούλες των σούπερ μάρκετ στα πίσω καθίσματα, τα κουτιά με τα παιχνίδια, τα κόκκινα βελουδένια αβγά, τα σοκολατένια λαγουδάκια κι αυτό το βλέμμα προξενούσε αμηχανία και

δυσaréσκεια στους οδηγούς.

Μεγάλο Σάββατο, κρύο και βροχερό, κι η κυρία Δέσποινα ξεχνούσε τη μοναξιά της κοιτώντας την κίνηση του δρόμου. Το αγόρι ήταν καινούριο στην πιάτσα των φαναριών, ως χθες ζητιάνευαν τσιγγάνες με μωρά στην αγκαλιά. Ξανθούλικο και λιγνό, φορούσε μπλουζάκι καλοκαιρινό, Αλβανάκι θα ήταν σίγουρα, κοντά στα δώδεκα.

Βράδιασε, **άναψαν** τα φώτα, το κρύο κι η βροχή δυνάμωσαν, αραίωσε κι η κίνηση στους δρόμους. Το αγόρι μάζεψε την πραμάτεια του και πήρε την οδό Αγίου Δημητρίου. Όταν έφτασε στον αριθμό 12 χώθηκε στην είσοδο της πολυκατοικίας για να προφυλαχτεί από τη δυνατή βροχή.

Η κυρία Δέσποινα άνοιξε την πόρτα του ισογείου και είδε το αγόρι να κάθεται στα σκαλιά — μετρούσε την είσπραξη της μέρας, πενηντάρικα και λίγα κατοστάρικα. Η καρδιά της λαχτάρησε. Το παιδί ήταν ίδιος ο Αντωνάκης, ο εγγονός της. Είχε τα ίδια ξανθά μαλλιά, τα ίδια καταγάλανα μάτια, μόνο το πρόσωπό του ήταν αδύνατο και κακοπαθημένο, του Αντωνάκη δεν του έλειπε τίποτα εκεί πέρα στην πλούσια Βαλτιμόρη που ζούσε με τους γονείς του.

— Έλα μέσα να ζεσταθείς..., του είπε η γυναίκα.

Το παιδί την κοίταξε καχύποπτα και ψυχρά ποιος ξέρει τι είχαν δει τα μάτια του ολημερίς στο δρόμο και πόσα είχε διδαχτεί από τη «φιλανθρωπία» των ανθρώπων. Θεσ όμως το καλοσυνάτο πρόσωπο της κυρίας Δέσποινας, η μυρωδιά της μαγειρίτσας, αλλά κυρίως η ζεστασιά, που έβγαινε από το διαμέρισμα, παραμέρισαν τους φόβους και τους δισταγμούς του.

— Πώς σε λένε;, το ρώτησε.

— Κώτσο, δηλαδή Κωνσταντή...

— Κι από πού είσαι, Κωνσταντή;

— Από την Αλβανία, από το Μπεράτι...

— Κι οι γονείς σου;

— Τους μάζεψαν την περασμένη βδομάδα οι κλούβες της αστυνομίας και τους έστειλαν πίσω στην Αλβανία.

— Κι εσύ πού μένεις τώρα;

— Όπου να 'ναι... Στις οικοδομές, στα παγκάκια του Ηλεκτρικού...

— Πεινάς;

— Έφαγα ένα κουλούρι το πρωί αλλά τώρα πεινάω...

— Πήγαινε στο μπάνιο να πλυθείς, θα σου φέρω ρούχα ν' αλλάξεις κι ύστερα θα σου βάλω να φας...

Άνοιξε η κυρία Δέσποινα την ντουλάπα και βρήκε εσώρουχα, μια αθλητική φόρμα, παπούτσια. Ο Αντωνάκης σε κάθε ταξίδι άφηνε στο σπίτι της γιαγιάς όσα ρούχα δε χωρούσαν στις βαλίτσες του. Ύστερα, η γυναίκα έφερε στο τραπέζι ψωμί, χαλβά, ελιές, ταραμοσαλάτα, φρούτα.

Ο Κωνσταντής, αφού πλύθηκε, ντύθηκε, κάθισε στο τραπέζι και δεν άφησε ούτε ψίχουλο. Χορτασμένος και ζεσταμένος βολεύτηκε στον καναπέ, μπροστά στην ανοιχτή τηλεόραση. Νανουρισμένος από τη μουσική έγειρε στα μαξιλάρια και τον πήρε ο ύπνος. Σε λίγο χτύπησε η καμπάνα της εκκλησίας. Η κυρία Δέσποινα πήρε τη λαμπάδα της κι έκλεισε πίσω της την πόρτα σιγανά για να μην ξυπνήσει τον Κωνσταντή. Η βροχή είχε σταματήσει, το φεγγάρι, ασημένιο, κυνηγιόταν με τα σύννεφα στον ουρανό.

— Χριστός Ανέστη..., έψαλε ο παπάς κι η κυρία Δέσποινα για πρώτη φορά δεν κάθισε ως το τέλος της λειτουργίας. Βιαζόταν να γυρίσει σπίτι της, να τσουγκρίσει τα κόκκινα αυγά με τον Κωνσταντή, να φάνε μαζί τη μαγειρίτσα...

Λίτσα Ψαραύτη, Η εκδίκηση των μανιταριών

Βοηθητικό λεξιλόγιο:

πραμάτεια = εμπόρευμα

Ερωτήσεις κατανόησης:

1. Να περιγράψετε τη ζωή του Κωνσταντή, έτσι όπως φαίνεται μέσα από το κείμενο.

(5 μονάδες)

2. Γιατί η κυρία Δέσποινα έδειξε τόση αγάπη και στοργή στον Κωνσταντή;

(5 μονάδες)

3. Να εντοπίσετε δύο (2) κοινά στοιχεία και μια (1) διαφορά ανάμεσα στις ζωές της κυρίας Δέσποινας και του Κωνσταντή.

(6 μονάδες)

4. Ποια είναι η δική σας άποψη για τα παιδιά, που υποχρεώνονται να δουλέψουν κάτω από δύσκολες συνθήκες και σε πολύ μικρή ηλικία, για να μπορέσουν να επιβιώσουν;

(4 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

(40 μονάδες)

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

1. Να γράψετε ένα (1) συνώνυμο για κάθε μία από τις πιο κάτω υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου.

κοιτούσε = ...

προξενούσε = ...

καινούριο = ...

κακοπαθημένο = ...

ύστερα = ...

(2,5 μονάδες)

2. Να γράψετε ένα (1) αντίθετο για κάθε μία από τις πιο κάτω υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου.

κάθετο ≠ .....

πουλούσε ≠ .....

ξεχνούσε ≠ -----

ψυχρά ≠ -----

είχε σταματήσει ≠ -----

(2,5 μονάδες)

3. (α) Σε ποιο χρόνο βρίσκεται το καθένα από τα δύο πιο κάτω ρήματα του κειμένου;
(β) Να τα μεταφέρετε στον ενεστώτα, στον εξακολουθητικό μέλλοντα και στον παρακείμενο, χωρίς να αλλάξετε το πρόσωπο και τον αριθμό τους.

	ΡΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	ΧΡΟΝΟΣ ΣΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ	ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟΣ	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ
1.	άναψαν				
2.	είχε σταματήσει				

(4 μονάδες)

4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις, βάζοντας το ρήμα της παρένθεσης στον χρόνο που ορίζεται σε κάθε περίπτωση, στο σωστό πρόσωπο και αριθμό.

(α) Εγώ ..... (φαίνομαι, αόριστος) ειλικρινής απέναντί σου.

(β) Το νησί μας ..... (μοιράζομαι, παρακείμενος) στα δύο.

(γ) Πήγαμε εκεί που μας ..... (λέω, αόριστος, β' πληθυντικό)
αλλά δεν σας ..... (βλέπω, αόριστος, α' πληθυντικό) πουθενά.

(δ) Όλοι μας ..... (ζητώ, υπερσυντέλικος, α' πληθυντικό) άδεια για να φύγουμε αλλά ο διευθυντής ..... (απορρίπτω, αόριστος) το αίτημά μας.

(ε) Μέχρι να επιστρέψει ο πατέρας, τα παιδιά ..... (κοιμάμαι, συντελεσμένος μέλλοντας).

(7 μονάδες)

5. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις με το μονολεκτικό παραθετικό των λέξεων, που βρίσκονται σε παρένθεση.

(α) Η Μαρία είναι ..... (καλός, συγκριτικός) μαθήτρια από την Άννα.

(β) Ο Πέτρος είναι ..... (θρασύς, υπερθετικός).

(γ) Οι Άγγλοι φημίζονται ότι είναι ..... (συνεπής, υπερθετικός) στα ραντεβού τους.

(δ) Η συμπεριφορά του Ανδρέα είναι ..... (κακός, συγκριτικός) από τη συμπεριφορά του Γιάννη. Η συμπεριφορά του Κώστα, όμως, είναι ..... (κακός, υπερθετικός).

(ε) Ήπια ..... (λίγος, υπερθετικός) και γι' αυτό μπορώ να οδηγήσω.

(6 μονάδες)

6. Να τρέψετε τις πιο κάτω προτάσεις στον αντίθετο αριθμό.

(α) Χρειάζομαι περισσότερο χρόνο από εσένα για να σκεφτώ.

.....

(β) Οι αστυνομικοί ανέκριναν τους υπόπτους.

.....

(γ) Ο μαθητής έχει διδαχθεί από τον καθηγητή.

.....

(3 μονάδες)

7. Να μεταφέρετε τις παρακάτω προτάσεις από την ενεργητική σύνταξη στην παθητική και αντίστροφα.

(α) Οι ακρίτες προστάτευαν τα σύνορα του Βυζαντίου.

.....

(β) Όλοι αισθανθήκαμε τον σεισμό.

.....

(γ) Ο επιστήμονας θα λύσει ακόμα ένα μυστήριο.

.....

(δ) Η είσοδος έχει αποκλειστεί από το πλήθος.

.....

(6 μονάδες)

8. Να συμπληρώσετε τα πιο κάτω κενά με τον κατάλληλο τύπο του επιθέτου, που βρίσκεται στην παρένθεση.

(α) Πλησιάσαμε σε μια ..... (βραχώδης) περιοχή.

(β) Οι ..... (ευσεβής) άνθρωποι είναι παράδειγμα προς μίμηση.

(γ) Άφησε το έργο της ..... (ημιτελής).

(δ) Το ..... (πολύς) φαγητό προκαλεί παχυσαρκία.

(ε) Οι καθηγητές επιβράβευσαν τον .....

(επιμελής) μαθητή.

(στ) Ζαλίστηκα από την ..... (πολύς) φασαρία.

(ζ) Οι όροι της ..... (διεθνής) συμφωνίας είναι
πολύ αυστηροί.

(η) Η δήλωση του μάρτυρα κρίθηκε ..... (αναληθής).

(4 μονάδες)

9. Αφού κοιτάξετε τους υπογραμμισμένους όρους των πιο κάτω προτάσεων, να γράψετε στην κενή γραμμή τον συντακτικό τους ρόλο (Υποκείμενο, Άμεσο Αντικείμενο, Έμμεσο Αντικείμενο, Κατηγορούμενο).

(α) Τα παιδιά όλη την ώρα γκρινιάζουν.

.....

(β) Η γιαγιά χάρισε δαχτυλίδι της Μαρίας.

.....

(γ) Ο καιρός είναι βροχερός.

.....

(δ) Τα φυλλάδια μοίρασε η καθηγήτρια στους μαθητές.

.....

(ε) Τα κορίτσια πέρασαν στην επόμενη φάση του διαγωνισμού.

.....

(2,5 μονάδες)

10. Να συμπληρώσετε τα κενά των πιο κάτω προτάσεων με τις λέξεις που λείπουν, δημιουργώντας σύνθετες με τις λέξεις που βρίσκονται στις παρενθέσεις.

(α) Στη ..... (συν+χρόνος) εποχή, τα πάντα γίνονται πολύ γρήγορα.

(β) Οι ..... (συν+μετέχω) για τον διαγωνισμό ταλέντων της Σχολής μας είναι πάρα πολλές.

(γ) Ο ..... (συν+γράφω) του βιβλίου έγινε εκατομμυριούχος.

(δ) Οι ήρωες μας έμειναν ..... (α στερητικό+ θάνατος).

(ε) Τα φράγματα γέμισαν από την πολλή ..... (βροχή+πίπτω).

(2,5 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΤΖΙΑΠΟΥΡΑ

